

> Retouradres Postbus 93118 2509 AC Den Haag

Centrale Commissie Dierproeven

Postbus 93118
2509 AC Den Haag

Betreft: Agenda gebruikersplatform
3 december 2021
10:00 – 12.00 uur

Aanwezigen

Leden:

Dr. J. M. Fentener van Vlissingen namens NFU
Dr. Ir. L. van Rijt namens IvD platform
Prof. dr. M.E. Visser namens KNAW
B. vd Ven namens Holland Bio
M.S. Poldermans MSc namens FIDIN
S. Dings namens VSNU

Toehoorders:

Dr. ir. P.S. Verhave namens NVDEC
L. Schrader MA namens NVWA

Namens de CCD:

Dr. L. Hellebrekers, Voorzitter CCD
F. Braunstahl, Algemeen Secretaris CCD
3 medewerker OBDA (ondersteuning)

Afmeldingen:

Dr. P. Bertens namens Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen
B. van Leeuwen namens Netwerk Groene Bureaus

1. Opening en welkom door voorzitter CCD

Tim Vriese zal niet meer deelnemen namens Netwerk Groene Bureau ATKB Waardenburg. Bas van Leeuwen, secretaris van het netwerk groene bureaus, zal hem vervangen.

2 nieuwe medewerkers van het OBDA zijn voorgesteld aan het gebruikersplatform. Beide medewerkers worden welkom geheten en er volgt een voorstelronde.

Wanneer uitnodigingen en mails door de CCD worden verstuurd zullen de leden niet meer in de BCC maar in de CC staan.

Er zijn twee vacatures voor nieuwe leden Centrale Commissie Dierproeven op de sites 'werken voor Nederland' en 'werken voor de overheid' geplaatst. De vacature is gedeeld met het gebruikersplatform.

De 3 data waarop het gebruikersplatformoverleg in 2022 zullen plaatsvinden zijn rondgestuurd naar de leden.

Een lid van het Gebruikersplatform wijst op de evaluatie van de EU richtlijn in 2023 en uit haar zorgen hierover. De CCD heeft het signaal

doorgegeven aan het Ministerie. Mogelijk kan het meegenomen worden in de evaluatie van het stelsel.

Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

2. Stand van zaken

- a. **Inschatting mate van ongerief (stand van zaken)**
Het gebruikersplatform heeft eerder aan de CCD gevraagd welke benadering de CCD hanteert voor de inschatting van de mate van ongerief t.b.v. de toetsing van projectvergunningen. De CCD herkent de worsteling bij het inschatten van het ongerief bij dierproeven. Hierom is het NCad om advies gevraagd. Het NCad is op dit moment bezig met een zienswijze waarbij handvatten zullen worden ontwikkeld om vooraf het ongerief als gevolg van een eventuele stapeling van ongerief (cumulatief ongerief) beter en consistentier te kunnen inschatten.

Het inschatten van ongerief zal lastig blijven en is afhankelijk van de specifieke omstandigheden. Case bij case toetsing is onvermijdelijk. Het is van belang dat het gesprek over ongerief in elke schakel in de keten gevoerd wordt.

Het conceptadvies van het NCad zal besproken worden in de vergadering van de CCD van 3 december. De CCD zal het NCad verzoeken om het advies in het begin van het tweede kwartaal van 2022 af te hebben. Wanneer het advies van het NCad is afgerond zal de CCD het NCad verzoeken om dit breed te verspreiden in het werkveld. Wanneer het advies is afgerond zal dit onderwerp als punt op de agenda van het gebruikersplatform worden geagendeerd.

- b. **Procesverbetering niet betaalde leges**

De CCD heeft 2 procesmatige aanpassingen doorgevoerd:

- Een check bij binnenkomst van het DEC advies of de leges zijn voldaan
- Een bewijsstuk betalingssysteem van de aanvrager aan de CCD kan volstaan en zorgt ervoor dat de aanvraag kan worden verwerkt zonder dat er nog een check langs de financiële afdeling gedaan hoeft te worden.

3. Beoordeling achteraf

De CCD heeft in de vergadering van 12 november de beoordelingen achteraf (BA) besproken die tot nu toe door de CCD zijn ontvangen (16 stuks). Daarbij heeft de CCD geconcludeerd dat de gezamenlijke BA's die al binnen zijn gekomen onvoldoende informatie hebben opgeleverd voor de CCD om daar conclusies aan te kunnen verbinden. Er worden meer BA's afgewacht en deze zullen ook weer worden geëvalueerd.

Na bespreken van meer BA's hoopt de CCD meer houvast te verkrijgen betreffende welke informatie relevant is voor het bepalen wat de criteria voor een 'goede BA' zijn. Wanneer er structureel waardevolle informatie blijkt te komen uit de BA's die relevant zijn voor het veld, zal de CCD met het Ministerie overleggen of en op welke manier dit breed kan worden gedeeld. Leden van het Gebruikersplatform verwachten dat de meerwaarde van de BA vooral bij de instelling en haar de IvD zal liggen.

Wanneer een instellingvergunninghouder zich niet houdt aan de voorwaarde (van het insturen van een) BA dan zal er een herinneringsmail worden gestuurd door de CCD waarin de instellingvergunninghouder nog 6 weken de tijd krijgt om aan de voorwaarde te voldoen. Wanneer na die tijd nog niet aan de voorwaarde is voldaan zal dit worden doorgegeven aan de NVWA.

4. Rol en positie gebruikersplatform

De CCD is een zelfstandig bestuursorgaan voor het verlenen van vergunningen op dierproeven. De kaderwet ZBO's is op de CCD van toepassing. Hierin staat dat een ZBO voorzieningen treft waardoor personen en instellingen die met hem in aanraking komen in de gelegenheid zijn voorstellen tot verbeteringen van werkwijzen en procedure te doen.

Tijdens de totstandkoming van het gebruikersplatform in 2016, is een document opgesteld waarin de opzet van het gebruikersplatform is opgenomen. Dit document is te raadplegen op de website van de CCD.

Het gebruikersplatform heeft in een voorgaande bijeenkomst aangegeven te willen spreken over de tekst van de opzet van het gebruikersplatform (waarin artikel 19, tweede lid, van de kaderwet ZBO is opgenomen die de wettelijke basis voor dit overleg biedt). De aanleiding hiervoor is echter niet meer urgent en er wordt niet dieper op de tekst ingegaan.

De CCD geeft aan dat ze behoefte heeft aan de signalen vanaf de werkvloer en vraagt hierbij aan het gebruikersplatform of ze kansen ziet om deze input vanaf de werkvloer richting de CCD te faciliteren.

5. Jaarplan en leges

De CCD deelt graag het jaarplan CCD 2022. Per 1 januari zullen de tarieven van de leges 5% stijgen conform de afspraken die gemaakt zijn met het Ministerie. De CCD hoort graag van het gebruikersplatform welke onderwerpen zij zelf in het overleg met de CCD zou willen agenderen.

Leden van het gebruikersplatform geven nog enkele suggesties voor tekstuele aanpassingen voor in het jaarplan. Deze aanpassingen zullen worden verwerkt.

Over de leges wordt opgemerkt dat het proces van het aanvragen van een dierproef tot de uitvoering daarvan lang en kostbaar is. Of dit leidt tot verplaatsing van onderzoek uit Nederland naar het buitenland, is onduidelijk. Met de nieuwe EU monitoring kan mogelijk meer inzicht worden verkregen daarin.

6. Verslag

Overleg 9 juli 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

Overleg 20 augustus 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

7. Overig

Wanneer tijd en ruimte het toelaten dan zal er een rondvraag tijdens het overleg volgen.

Er is een verschil tussen registratie vereisten vanuit de EU en vergunningplicht in Nederland bij GGO foklijnen. Bij de eerste en tweede generatie zijn deze in Nederland niet vergunningplichtig, maar voor de EU rapportage dienen ze wel meegenomen te worden. Er is behoefte om hier helderheid in te krijgen of het beter af te stemmen. Op de website van de CCD is de handreiking 'genereren, fokken, genotyperen, monitoren en huisvesten van genetisch gewijzigde dieren' te raadplegen waarin de huidige interpretatie van de richtlijn is beschreven. Deze handreiking gaat onder andere in op de vraag wanneer het genereren, fokken en monitoren van genetisch gemodificeerde dieren vergunningplichtig zou zijn. De CCD heeft het probleem kenbaar gemaakt bij de NVWA en het Ministerie en is in gesprek over mogelijke oplossingen.

8. Sluiting